

Årets geolog: En geologisk mångsysslare

Varje år delar Naturvetareförbundets Geologsektion ut utmärkelsen Årets geolog. I år gick den utmärkelsen till Gert Knutsson, professor emeritus i kulturteknik vid Kungliga tekniska högskolan.

TEXT KIM BERGSTRÖM

Årets geolog 2004, Gert Knutsson, är sedan några år pensionerad. Detta hindrar honom dock inte från att föra ett synnerligen aktivt professionellt liv.

– Faktum är att det här året blir kanske mitt mest produktiva vad gäller skriftligt material!

Skrivandet är en återkommande del av hans yrkesliv. Bland hans 100-tal skrifter inom hydrogeologi, jordartsgeologi och naturresursgeologi märks bland annat en lärobok i hydrogeologi som han är huvudförfattare till, *Grundvatten - teori och tillämpning*. Han har även författat ett antal populärvetenskapliga artiklar och framträtt i radio och tv.

NOGA MED KÄLLORNA

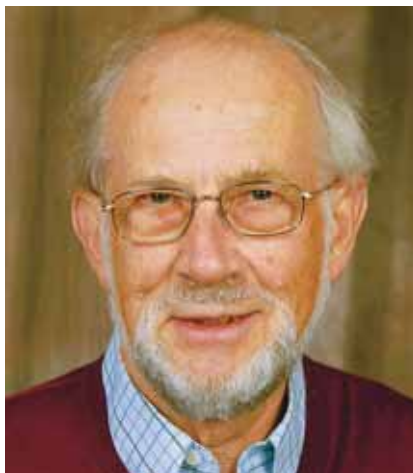
Det nuvarande projektet är en bok om källor, där han deltar som en av flera författare. Just källor är något Gert har varit och är mycket engagerad i.

Ett resultat av detta intresse var då han 1978 tillsammans med Stig Tornehed startade Källakademien – Akademien för de friska källorna.

– Stig var då chef för Sveriges Radio i Växjö. Han skulle göra ett program om källor för att sända på midsommarnatten. Han kunde mycket om källornas kulturhistoria, men inte så mycket om den naturvetenskapliga aspekten. Så Stig ringde till mig.

Efter inspelningen fortsatte diskussionen om det gemensamma intresset. Fler källentusiaster anslöt, och de beslöt lite på allvar och lite på skämt att skapa en akademi. Och resten är, som det heter, historia.

– Ja, organisationen växte. Nu är vi 200 ledamöter och sju företag som stödjande ledamöter, och har en rätt omfattande verksamhet. Bland sina ledamöter räknar Akademien – där Gert Knutsson nu är preses – allt från geologer och vattentekniker till folklo-

riker, litteraturvetare, konstnärer, och en docent i musikvetenskap.

MILJÖENGAGEMANG

Innan han hamnade på KTH tillbringade Gert Knutsson en period på SGU i Uppsala, där han var avdelningsdirektör och bland annat huvudansvarig för en stor rapport om grustillgångarna i landet.

– Man insåg redan då att naturgruset inte skulle räcka, utan att man skulle få börja använda krossat berg i större utsträckning.

Det var i första hand två hänsyn som gjorde att man ville bromsa användningen av naturgrus. Dels så är gruset viktigt för grundvattnet, bland annat för filtrering och naturlig magasinering.

– Men det var också av naturskyddshänsyn, säger Gert Knutsson. Grusåsarna är ofta en viktig del av naturen.

MÅNGA STRÄNGAR

Gert Knutsson var på SGU också ansvarig för utvecklingen av länskartor för grundvatten i slutet av 70-talet. Nu finns det sådana

kartor över hela landet och de bildar ett viktigt underlag i SGU:s arbete med miljömålet för Grundvatten och EU:s vattendirektiv.

Gert sitter också sedan fem år med i statens råd för kärnavfallsfrågor. Det sorterar under Miljödepartementet och ska bistå detta med råd och sakkunskap, och fungerar som remissinstans för allt som SKB gör. I somras lade rådet fram en kunskapslägesrapport där Gert skrivit två geovetenskapliga kapitel tillsammans med några kollegor.

Gert spelar bokstavligen talat även på andra strängar. Fiolsträngar närmare bestämt, som han spelar dels i en symfoniorkester och dels i ett spelmansgille.

– Det är något jag hållit på med sedan pojåkåren, säger han och ler. Det är en fin hobby.

Not: Den intresserade kan läsa mer om Gert Knutsson i förra numret av Naturvetaren.

Var med och fira

Årets Geolog

När: 11 november kl. 16.00, middag 18.00

Var: Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Uppsala

Missa inte Geologsektionens årliga arrangemang med föredrag och middag. I sedvanlig ordning kommer årets geolog att koras. En titel som denna gång går till professor Gert Knutsson.

Exklusive dryck kostar det 100 kr för medlemmar i Naturvetareförbundet och 200 kr för icke medlemmar att delta på middagen. Anmäl dig till Magnus Hellqvist, telefon 070-243 88 19 eller e-post mhq@du.se.